

*Dr. Palágyi Tivadar**

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalának új elnöke, David Kappos, aki korábban az IBM felső vezetője volt, hivatalba lépésének első tíz hónapja alatt aktívabbnak bizonyult és több beszédet mondott, mint elődje teljes hivatali ideje alatt. 2010. június 2-án az Amerikai Haladás Központjában (Center for American Progress) beszédet mondott a szellemi tulajdon erős oltalmának jelentőségéről. Rámutatott, hogy a műszaki fejlődés nagymértékű változást okoz az amerikai innováció gyorsaságában és összetettségében, ezért a szellemi tulajdon erős oltalma és hatékony erősítése segíti az innovációt, és előrelendíti az amerikai gazdaságot. A szellemi tulajdon-védelemnek kritikus szerepe van az innováció ösztönzésében és az Egyesült Államok versenyképességének növelésében. Tény, hogy egy dinamikus és hatékony szabadalmi rendszer lényeges eleme az amerikai gazdasági jólétnek – mondta az elnök.

Beszédében külön hangsúlyozta, hogy olyan környezetet kell biztosítani, amely lehetővé teszi a kisvállalkozások számára szellemi tulajdonuk védelmét és ötleteik alapján a tőke vonzását. Ahhoz, hogy ezek a vállalkozások virágozzanak, biztosítani kell, hogy időben és kiváló minőségben szerezhessenek szellemi tulajdon-védelmi jogokat. Arra is nagy gondot kell fordítani, hogy az egyetemek a magánszektorral együttműködve előbbre vihessék a tudomány határait annak biztosítása érdekében, hogy az általuk termelt érték egyrészt védve legyen, másrészt gyorsan elterjedjen a közösségek javára.

„Ha úgy cselekszünk, hogy eleget tegyünk ezeknek a kihívásoknak, évtizedekre biztosítani tudjuk az amerikai gazdasági növekedést. Ennek egyszerű előfeltétele, hogy a nemzet összpontosítson a szellemi tulajdonra és az innovációra” – fejezte be beszédét Kappos elnök.

B) Az előző pontban említettük az amerikai szabadalmi hivatal elnökének, David Kapposnak a rendkívüli agilitását az innováció előmozdításában. Ezt bizonyítja, hogy 2010 áprilisában erről a témáról Hong-Kongban is beszédet tartott, majd április 15-én és 16-án a kínai Guilinben részt vett az IP5-nek nevezett öt nagy szabadalmi hivatal, az amerikai, a Dél-Koreai, az Európai, a Japán és a Kínai Szabadalmi Hivatal elnökének tanácskozásán, ahol a PCT-rendszer javításáról és a szabadalomengedélyezési eljárás gyorsítására vonatkozó (PPH) kísérleti megállapodásról tárgyaltak.

Úgy tűnik, hogy ez az összejevetel csak korlátozott eredménnyel járt: a hivatalosan kiadott jelentés szerint „a csoport kifejezte készségét, hogy tíz alapvető tervük megvalósítása

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

kapcsán megfelelő utakat derítsenek fel az eljárás meggyorsítására”. Ezt a tíz tervet 2008 októberében Dél-Koreában tartott összejövetelük alkalmával dolgozták ki a kutatás és az elővizsgálat harmonizálása és az információmegosztás szabványosítása céljából. A tíz terv a következőkre vonatkozik: dokumentáció; vegyes osztályozás; hozzáférés kutatási és vizsgálati eredményekhez; a bejelentések alakisága; oktatási gyakorlat; kölcsönös gépi fordítás; az elővizsgálat gyakorlati szabályai; statisztikai paraméterrendszerek; a kutatási stratégiák megosztása és dokumentálása; végül a kutatást és az elővizsgálatot segítő eszközök.

C) David Kappos elnök 2010 májusában interjút adott a *Managing Intellectual Property* című folyóiratnak. Itt kifejtette, hogy az öt elnök guilini áprilisi tanácskozásán megállapodtak a kitűzött tíz cél felosztásában rövid, közép- és hosszú távú célokra. A rövid távúakat 2010 és 2012 között, a középtávú célokat 2012 és 2016 között, míg a hosszú távú célokat 2017 és 2022 között kívánják elérni.

A folyóirat újságírójának arra a kérdésére, hogy mi az oka a szabadalomengedélyezési eljárás gyorsítására vonatkozó PPH-út csekély mértékű igénybevételének, és hogyan kívánják a vállalatokat ezen út fokozottabb igénybevételére ösztönözni, az elnök a következőket felelte.

„A PPH-utat valóban viszonylag kevesen, eddig mintegy 2500 ügyben vették igénybe. Mintegy kétezren választották az USA–Japán PPH-lehetőséget. Ha abból indulunk ki, hogy ebben az évben mintegy 460 000 szabadalmi bejelentést nyújtottak be hivatalunknál, a 2000 nem nagyobb egy kerekítési számnál. Ezért a PPH-út használatát drámaian meg kell növelni.

Azt a célt tűztem ki, hogy az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala ennek az évnak a végéig 4000 PPH-bejelentést kapjon. A következőben 8000 és az azt követő évben 16 000 ilyen bejelentést szeretnék kapni. Ennek érdekében arra kértem a hivatalt, hogy három dolgot tegyen meg.

- Először csökkenteni fogjuk az ilyen bejelentésekkel kapcsolatos összes illetéket.
- Másodszor meg kívánjuk könnyíteni a PPH-út használatát azáltal, hogy a különböző megállapodásokat egymással összhangba hozzuk. Most ugyanis az a gond, hogy mindegyik megállapodás eltérő. Ezeknek a különbségeknek a megszüntetése meg fogja könnyíteni a PPH alkalmazását.
- Harmadszor elkezdünk egy oktatási programot, hogy növeljük a PPH ismertségét, és megmutassuk annak előnyeit a bejelentők számára, így elsősorban azt, hogy ennek az útnak az igénybevétele esetén a hivatali végzések átlagos száma az engedélyezésig 2,7-ről 1,7-re csökken, ami igen lényeges előnyt jelent.”

Az interjú során Kappos elnök kitért arra is, hogy szeretné minél előbb elérni a legújabb szabadalmi reformtörvény elfogadtatását, és ezzel a világszerte elfogadott bejelentői rendszerre való áttérést. Ezt követően szándéka az általa „arany szabványnak” nevezett egyéves türelmi rendszert ajánlani más országoknak. Hangsúlyozta azonban, hogy senkire nem kívánja ráerőltetni a saját elképzeléseit: „Minden ország azt a törvényt alkalmazza, amely az

innováció szempontjából a legjobban megfelel számára olyan úton, amely azokat az alapelveket mozdítja elő, amelyekben valamennyien egyetértünk”.

D) David Kappos elnök 2010 áprilisában bejelentette, hogy a felhasználóktól érkezett megjegyzések alapján tervezik az ideiglenes szabadalmi bejelentések (*provisional patent applications*) esetében a végleges szabadalmi bejelentés benyújtására engedélyezett 12 hónap időtartamnak 24 hónapra való meghosszabbítását. „A jelenlegi 12 hónap nem ad elegendő időt a feltalálóknak ahhoz, hogy felmérjék a piaci helyzetet” – mondta Kappos.

Ez a változtatás az elővizsgálók munkaterhének csökkenését is eredményezhetné.

E) Az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága (United States Supreme Court) 2010. június 28-án hozott döntést a *Bilski v. Kappos*-ügyben, amelyet szakmai körökben nagy érdeklődéssel vártak, mert arra számítottak, hogy egyértelmű állásfoglalást fog nyújtani az üzleti módszerek szabadalmazhatóságával kapcsolatban. A döntés nem felelt meg ezeknek a várakozásoknak, mert csak annyit állapít meg, hogy az üzleti módszerek a szabadalmi törvény alapján szabadalmazható tárgyat képezhetnek, ha kielégítik a szabadalmazhatóság alapvető követelményeit, vagyis az újdonságot, a nem kézenfekvőséget és a teljes kinyilvánítást, de nem ad egyértelmű és világos szabályt arra, hogy egy üzleti módszer ilyen feltételek kielégítése esetén, mikor mondható szabadalmazhatónak.

A döntés egyértelműen fenntartotta a Szövetségi Fellebbezési Bíróság (CAFC) *Bilski*-ügyben 2008-ban hozott döntését, amellyel elutasította Bernard L. Bilski és Rand A. Warsaw kockázat elleni biztosítás vagy védelem alapelveire vonatkozó igénypontjait.

A két feltaláló 1997 áprilisában nyújtotta be szabadalmi bejelentését, amelyet az elővizsgáló azon az alapon utasított el, hogy a találmány nem egy sajátos készülékre vonatkozik, és csupán egy matematikai feladatot old meg gyakorlati alkalmazásra vonatkozó korlátozás nélkül. A feltalálók a Szabadalmi Fellebbezések és Interferenciák Tanácsához (Board of Patent Appeals and Interferences) fellebbeztek, amely végleg elutasította a bejelentést.

Ezután a feltalálók a CAFC-hez fordultak, amely 2008. október 30-án *en banc* ülésen szintén elutasító határozatot hozott, megállapítva, hogy a bejelentés nem állja ki a „gép vagy átalakítás” próbát (*machine-or-transformation test*), amely szerint egy eljárási igénypont csak akkor szabadalmazható, ha egy sajátos géppel valósítható meg, vagy pedig árucikket egy eltérő dologgá vagy állapotúvá alakít át.

Ezt követően a Legfelsőbb Bíróság helyt adott Bilski felülvizsgálati kérelmének az alábbi két kérdés megfontolására.

(1) A CAFC tévedett-e, amikor azt állapította meg, hogy egy eljárásnak ahhoz, hogy a szabadalmi törvény 101. szakasza szerint szabadalmazható legyen, egy sajátos géphez vagy készülékhez kell kötődnie, vagy egy sajátos árucikket eltérő állapotúvá vagy dologgá kell átalakítania, annak ellenére, hogy ez a bíróság egy korábbi ítéletében a szabadalmazhatóság tág határait nem korlátozta bármilyen új és hasznos eljárásra, kivéve a természeti törvényeket, a fizikai jelenségeket és az elvont eszmékre vonatkozó találmányokat?

(2) A CAFC „gép vagy átalakítás” próbája a szabadalmazhatóság megállapítására, amely gyakorlatilag számos üzleti módszert kizár a szabadalmi oltalomból, ellentmond-e a szabadalmi törvény 273. szakaszának, amely a Kongresszus egyértelmű szándéka szerint védi az üzleti módszereket?

A Legfelsőbb Bíróság 2009. november 9-én meghallgatta a felek szóbeli érveit. A Kennedy bíró által kifejezett többségi vélemény a „gép vagy átalakítás” próbát az eljárási igénypontok szabadalmazhatóságának megítélésénél hasznos és fontos eszköznek minősíti, de leszögezi, hogy ez nem az egyetlen próba annak megállapítására, hogy egy eljárás a szabadalmi törvény 101. szakasza alapján szabadalmazható-e. Mindazonáltal a bíróság megerősítette a Bilski-féle bejelentés elutasítását azon az alapon, hogy a kérelmezők igénypontjai csak arra szolgálnak széles körű példát, hogy a biztosítást hogyan lehet felhasználni kockázatok ellen az energiapiacokon, így ezek az igénypontok elvont, nem szabadalmazható elvre vonatkoznak.

Kennedy bíró kifejtette, hogy a szabadalmi törvény nyitva hagyja annak a lehetőségét, hogy legalább néhány eljárás, amely üzleti módszerként írható le, a 101. szakasz szerint szabadalmazható tárgyat képezzen.

A Legfelsőbb Bíróság bíráinak egy másik csoportja nevében Stevens bíró megállapította, hogy a kérelmezők igénypontja nem minősíthető a 101. szakasz szerinti eljárásnak, mert az üzleti módszerek önmagukban nem esnek a törvény hatálya alá.

A Legfelsőbb Bíróság valamennyi bírója egyetértett abban, hogy: 1. a szabadalmi törvény 101. szakasza tág, de nem korlátlanul; 2. a „gép vagy átalakítás” próba több ízben segített a bíróságnak meghatározni, hogy mi egy szabadalmazható eljárás; 3. a 2. szerinti próba nem az egyetlen alkalmazható próba; és 4. a bíróság nem fejezte ki egyet nem értését azzal, hogy a CAFC elutasította a „hasznos, konkrét és megfogható eredmény” próbát, amelyet a *State Street Bank*-döntésben alkalmazott. A Legfelsőbb Bíróság egyik bírója szerint súlyos hiba lenne feltételezni, hogy bármi szabadalmazható lehet, ami hasznos, konkrét és megfogható eredményt ad.

A Legfelsőbb Bíróság döntése szerint az algoritmusok és a tisztán mentális eljárások továbbra is ki vannak zárva a szabadalmazásból, és az üzleti módszerekre vonatkozó szabadalmazható találmányok köre jelentősen szűkült, azonban nem döntött a szoftverek szabadalmazhatóságáról, amiből az következik, hogy az ilyen tárgyú találmányok nincsenek kategorikusan kizárva a szabadalmazásból. Az is valószínű, hogy ha egy üzleti módszer kielégíti a gép vagy átalakítás próbát, az a 101. szakasz alapján szabadalmazható, ha nem egy elvont eszmére vonatkozik, figyelembe véve természetesen, hogy ez a próba nem az egyetlen, amely felhasználható egy üzleti módszer szabadalmazhatóságának a meghatározására.

Kennedy bíró a következőket állapítja meg a döntésben: „Ez a kor az innováció lehetőségét több ember kezébe helyezi, és a szabadalmi törvény kapcsán új nehézségeket támaszt. A szabadalmi törvény nagy kihívással néz szembe, amikor egyensúlyt kíván teremteni a feltalálók védelme és olyan eljárásokra vonatkozó monopoljogok megtagadása között, ame-

lyeket mások felfedezhetnének általános elvek független, kreatív alkalmazása útján. Ebben a véleményben semmi sem olvasandó olyan állásfoglalásként, amely megszabná, hogyan kell ezt az egyensúlyt megteremteni.”

Stevens bíró különvéleményében megállapítja: „A bíróság, mindent összefoglalva, sohasem szolgáltat kielégítő állítást arról, hogy mi képez nem szabadalmazható, elvont ötletet. ... Ez az elemzési mód (vagy annak hiánya) az ügyben helyes végkövetkeztetéshez vezethetett, de azt is jelentheti, hogy a bíróság elmékedései nem sokat érnek.”

Mindebből az a következtetés vonható le, hogy az üzleti módszerekre vonatkozó találmányok szabadalmazhatóságával kapcsolatos egyértelmű állásfoglalás csak a Legfelsőbb Bíróság mostani döntésén alapuló további bírósági döntés(ek)től várható.

Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatalának elnökhelyettese, Robert W. Bahr még a fenti döntés napján, vagyis 2010. június 28-án *tájékoztatót* adott ki a döntésről az elővizsgálók számára, amelynek fő pontjait az alábbiakban foglaljuk össze.

– A Legfelsőbb Bíróság döntése megerősítette a hivatal álláspontját, amely szerint az igénypontok a *Bilski v. Kappos*-ügyben nem szabadalmazhatók.

– A továbbiakban az elnökhelyettes összefoglalja a döntés fontosabb pontjait, hangsúlyozva, hogy a szabadalmi törvény 101. szakasza szerint az eljárások szabadalmazhatóságának meghatározására nem a „gép vagy átalakítás” próba az egyedül alkalmazható, de hasznos eszköz annak megállapítására, hogy az igényelt találmány a 101. szakasz alá eső eljárás-e.

– Az üzleti módszerek – legalábbis bizonyos körülmények között – a 101. szakasz szerint alkalmasak lehetnek szabadalmazásra.

– Az elővizsgálóknak a 101. szakasz alapján kell folytatniuk a szabadalmi bejelentések vizsgálatát, a meglévő irányelvet használva a „gép vagy átalakítás” próbával kapcsolatban annak meghatározására, hogy az igényelt találmány a 101. szakasz alá eső eljárás-e. Ha az igényelt módszer nem elégíti ki ezt a próbát, az elővizsgálónak el kell utasítania az igénypontot, hacsak nincs világos jelzés arra, hogy a módszer nem elvont ötletre irányul. Ha egy igénypontot a 101. szakasz alapján elutasítanak arra hivatkozva, hogy az elvont ötletre vonatkozik, a bejelentőnek lehetősége van kifejezni, hogy szerinte az igényelt módszer miért nem minősül elvont ötletnek.

– A hivatal tovább tanulmányozza a *Bilski*-döntést, és további irányelvet fog kidolgozni a 101. szakasz hatálya alá eső eljárások szabadalmazhatóságával kapcsolatban.

Ausztrália

Az ausztrál divattervező, *Katie Perry* 2008 szeptemberében kérelmet nyújtott be saját nevének védjegyként való lajstromozása iránt. Az amerikai popsztár, *Katy Perry* ügyvédei ez ellen felszólaltak, kérve, hogy az ausztrál divattervező szüntesse meg a *KATIE PERRY* védjegy használatát ruháin, hirdetéseiben és weboldalán, hogy ezáltal elkerüljék a popsztárral való téves azonosítást.

Katie Perry tiltakozott saját neve jogos használatának eltiltása ellen, amire Katy Perry visszavonta a felszólalást, de ezt követően kérelmet nyújtott be saját nevének védjegyként való lajstromozása iránt. Arról még nem kaptunk hírt, hogy ez ellen viszont Katie Perry nyújtott-e be felszólalást.

Ausztria

A) 2009 decemberének végén az osztrák parlament elfogadta a szabadalmi és védjegy törvény módosításait, amelyeket az alábbiakban foglalunk össze.

Eltörölték az évdíjakat a nemzeti szabadalmak első öt évére és a használati minták első három évére. Ennek ellensúlyozására kismértékben növelték a későbbi évdíjakat. Ez a módosítás 2010. január 1-jén lépett hatályba.

Bevezették a tíznél több igénypont utáni illetéket a szabadalmak és a használati minták esetében. A 11–20. igénypontot tartalmazó csoport utáni illeték 100 EUR, és ugyanennyi illetéket kell fizetni minden további 10-es igénypontcsoport után.

300 EUR-ra növelték a védjegybejelentési illetéket, amely azonban magában foglalja a kutatási és a lajstromozási illetéket is. Ezenkívül kinyomtatási illetéket is kell fizetni, amelynek összegét külön rendelet fogja szabályozni; alapösszege valószínűleg 25 EUR lesz.

Ha a védjegyet nem lajstromozzák, 100 EUR összeget visszafizetnek a bejelentőnek.

2010. július 1-jén bevezették a felszólalás intézményét. A felszólalási díj valószínű összege forrásunk szerint „kb. 150 EUR”.

B) Egyik legújabb ítélezésében az Osztrák Legfelsőbb Bíróságnak azzal kapcsolatban kellett döntenie, hogy egy olyan szabadalmas, aki az elővizsgálati eljárás alatt svájci típusú alkalmazásra, vagyis lényegileg gyógyászati készítmény előállítására korlátozta igénypontját, érvényesítheti-e szabadalmát egy olyan alperessel szemben, aki azt állítja, hogy az általa árusított termék nem gyógyászati termék, hanem ételkiegészítő.

Az alperes azzal érvelt, hogy az igénypontok egyértelműen gyógyászati termékekre vannak korlátozva, és ennek megfelelően a szabadalmas lemondott az élelmiszer-kiegészítőkről. Ezt az érvelést azonban a Legfelsőbb Bíróság nem találta meggyőzőnek. Ehelyett megállapította, hogy az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 39. szakasza szerint az oltalmi kört az igénypontok határozzák meg, és az igénypontokat a leírás és a rajzok figyelembevételével kell értelmezni; nem lényeges, hogy az engedélyezési eljárás története esetleg korlátozottabb oltalmi kört mutat. A Legfelsőbb Bíróság nézete szerint ennek az az oka, hogy az engedélyezési eljárás története egyrészt nem feltétlenül tükröz mindent, ami az elővizsgálati eljárás alatt történt, másrészt további problémákhoz vezethet az igénypontok értelmezése terén.

Ítéletében a Legfelsőbb Bíróság rávilágított egy olyan javaslatra, amelyet a 2000. évi diplomáciai konferencián tettek, és amely arra irányult, hogy az igénypontok értelmezésének eszközeként be kellene iktatni az elővizsgálati eljárás történetét is. Ez a javaslat azonban annak idején nem nyerte el a többség támogatását.

A Legfelsőbb Bíróságnak ez a döntése azonban ellenkezik az osztrák szabadalmi törvény 163(5) szakaszával, amely világosan kimondja, hogy az elővizsgálati eljárás történetét figyelembe kell venni az oltalmi kör meghatározásánál. A 163. szakasz azonban csak az Osztrák Szabadalmi Hivatal Megvonási Tanácsánál benyújtott megállapítási ügyekre vonatkozik, de nem vonatkozik polgári peres ügyekre. Minthogy a polgári bíróságok kötve vannak a szabadalmi hatóság döntéseihez, ha egy megállapítási eljárásban a polgári peres ügyben hozandó döntés előtt hoznak végleges döntést, ez az igénypontok szerkezetében ellentmondásokhoz vezethet a polgári bíróság és a Megsemmisítési Tanács döntése között.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Office for Harmonization in the Internal Market, BPHH) Adminisztratív Tanácsa 2010 áprilisában Alicantében tartott ülésén arra vonatkozó javaslatokat tett, hogy kik legyenek a BPHH új vezetői, minthogy a korábbi vezetők megbízási ideje 2010. október 1-jén lejárt.

A korábbi elnök, Wubbo de Boer megbízatása kétszer öt évi szolgálat után járt le. Új elnökként az Adminisztratív Tanács egyetlen személyt javasolt: a 41 éves Antonio Campinost, aki korábban a Portugál Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnöke volt, és akinek a jelölését az Európai Versenytanács 2010. május 25-i ülésén megerősítették.

Az Adminisztratív Tanács a Fellebbezési Tanácsok elnökének Paul Maiert javasolta, és ezt a jelölést az Európai Versenytanács 2010. május 25-i ülésén megerősítette. Így Paul Maier ezt a tisztséget további öt éven át fogja betölteni.

Az Adminisztratív Tanács az elnökhelyettesi tisztségre három személyt javasolt, akik közül az Európai Versenytanács a belga Christian Archambeau-t erősítette meg alelnökként. A korábbi alelnök, Peter Lawrence a hivatal pénzügyeiért is felelős volt, de az alelnöki tisztséggel járó feladatköröket az elnök dönti el.

Bár a BPHH nem publikálta a jelöltek nevét, a Managing Intellectual Property című folyóirat szerint az elnöki tisztségre tizenkilencen, az alelnöki tisztségre ötvennél többen, és a Fellebbezési Tanácsok elnöki tisztére tízen pályáztak.

Dánia

A *Lotto24.dk ApS* (Lotto24) 2000-ben a 41. áruosztályban lajstromoztatta a LOTTO24 ábrás védjegyet. Ezt követően a *Danske Spil* (Danske) kifogást emelt a védjegy lajstromozása ellen azon az alapon, hogy korábban jogot szerzett a LOTTO védjegyre.

A védjegyhivatal elutasította a Danske kifogásait, a hivatal Fellebbezési Tanácsa azonban helyt adott a kifogásoknak, és elutasította a LOTTO24 védjegy lajstromozását azon az alapon, hogy a Danske a LOTTO megjelölést már használta a dán piacon, és emellett ez a név általánosan ismert volt dán áruk és szolgáltatások megjelölésére.

A Lotto24 fellebezést nyújtott be a Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróságnál. Egy piacvizsgálat azt bizonyította, hogy a megkérdezettek többsége szerint a LOTTO megjelölés a Danske áruhoz és szolgáltatásaihoz kapcsolódik. Ezért a bíróság a Danske javára döntött.

Ezt követően a Lotto a Legfelsőbb Bíróságnál fellebbezett. A bíróság szerint egy olyan szó, amely áruk és szolgáltatások általános megjelölésévé vált, bizonyos körülmények között használat révén egy sajátos üzletág áruinak vagy szolgáltatásainak a jelévé válhat. A Legfelsőbb Bíróság megállapítása szerint 2000 augusztusában a „lotto” szót a népesség többsége nem tekintette úgy, hogy az a Danske áruit és szolgáltatásait képviseli. Ezért a Danske nem szerzett kizárólagos jogot e szó használatára.

Dél-Korea

Dél-Koreában módosították a védjegy törvényt. Az új törvény 2010. június 27-én lépett hatályba. A főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

– Egyszerűsítették a védjegy-megújítási eljárást. Korábban a védjegy tulajdonosnak a lajstromozási kérelem benyújtásakor megújítási kérelmi illetéket, majd a megújítási kérelem elbírálása után megújítási lajstromozási illetéket kellett fizetnie. Ennek az volt az oka, hogy a hivatalnak a saját osztályozási rendszeréről a védjegybejelentést át kellett osztályoznia a nizzai rendszerre. Minthogy azonban a hivatal mintegy tíz éve áttért a nizzai osztályozási rendszerre, a megújítási kérelmek vizsgálata feleslegessé vált. Ezért 2010. július 27-től kezdve a megújítási illetéket benyújtáskor lehet befizetni, amivel teljessé válik a megújítási eljárás.

– A második fizetés időpontját és az eljárást még nem döntötték el, azt külön rendeletben fogják előírni.

– 2009 áprilisában a hivatal bevezette a kedvezményes vizsgálati rendszert, amelynek végrehajtását az új törvény szerint 2010. július 27-én kezdték meg. Egy védjegybejelentés lajstromozásához rendes körülmények között tíz hónapra van szükség. A kedvezményes vizsgálati rendszerben két hónapon belül be tudják fejezni a védjegybejelentés vizsgálatát. A kedvezményes vizsgálatnak azonban az a feltétele, hogy a védjegy már használatban legyen, vagy vita tárgya legyen Dél-Koreában. Ilyen bejelentés esetén kiegészítő illetéket is le kell róni.

A hivatal közlése szerint 2009 áprilisától 2009 novemberéig 84 000 védjegybejelentést nyújtottak be; ezeknek mintegy 0,6%-ával, vagyis kb. 500 bejelentéssel kapcsolatban kértek kedvezményes vizsgálatot, és átlagosan kb. 37 nap alatt közölték a vizsgálat eredményét a bejelentővel.

Egyesült Királyság

A) Lord Jacob bíró (Lord Justice Jacob) Európa szabadalmi ügyekkel foglalkozó egyik leghíresebb – ha nem a leghíresebb – bírója. 1993-ban nevezték ki Anglia és Wales Felsőbíróságának (High Court) bírójává és 2003-ban a Fellebbezési Bíróság (Appeal Court) bírójává;

így mostani címe *Lord Justice of Appeal*. Egy nemrég készült interjúbán megkérdezték tőle, hogy az elmúlt húsz évben milyen változásokat tart a legfontosabbnak.

Válaszában kifejtette, hogy 1990 óta a tárgyalások hossza mintegy kétharmaddal csökkent, bár ezt természetesen befolyásolja a bíró, valamint az ügy műszaki bonyolultsága is. A gyorsabb bírósági ügyintézését részben a tanúkihallgatások, részben az ítélkezési kultúra javulása segítik elő.

Egy további lényeges változást Jacob bíró abban lát, hogy húsz évvel ezelőtt Európában a bírók gyakorlatilag nem érintkeztek egymással, ami mára megváltozott: ma elsősorban a holland, a német és az angol bírák között viszonylag gyakori a szakmai megbeszélés.

Arra a kérdésre, hogy mi várható 2030-ra, azt válaszolta, hogy lesz egy Európai Szabadalmi Bíróság, aminek az az egyik oka, hogy Európában az emberek jobban hajlandók lesznek elismerni az angolt munkanyelvnek. Egy további fontos változást attól vár, hogy a bíróságok nagyobb mértékben lesznek „elektronikusak”. Több lesz a videoképernyő és -kapcsolat, bár erre ma is van jó példa. Nemrég egy tárgyaláson úgy tűnt, hogy azt el kell halasztani, mert a jogi képviselő a vulkáni hamu miatt Dél-Afrikában rekedt. Sikerült azonban videokapcsolatot létesíteni vele, és ez hatékonyan bizonyult: megnyerte a pert.

B) Az Egyesült Királyság Szellemtulajdon-védelmi Hivatala (United Kingdom Intellectual Property Office, UKIPO) bejelentette, hogy 2010. május 28-tól kezdve az Egyesült Királyságban a nemzeti szakasz gyorsított vizsgálatát lehet kérni, ha a nemzetközi bejelentés kapcsán pozitív szabadalmazhatósági elővizsgálati jelentést (International Preliminary Report on Patentability, IPRP) adtak ki. Az UKIPO a Nemzetközi Irodát megfelelő tájékoztatással látta el.

A gyorsított vizsgálatra vonatkozó szolgáltatásra a bejelentő akkor jogosult, ha a nemzeti szakaszba való belépés előtt a bejelentés összes igénypontját megvizsgálták, és azt találták, hogy azok a nemzetközi szakaszban megfelelnek az újdonság, a feltalálói tevékenység és az ipari alkalmazhatóság követelményeinek. Ha az IPRP a III. boxban azt állítja, hogy bizonyos igénypontokat nem vizsgáltak, vagy ha az újdonsággal, a feltalálói tevékenységgel vagy az ipari alkalmazhatósággal kapcsolatban az IPRP V. boxában kifogást emeltek, a gyorsított vizsgálat nem elérhető. Ez a szolgáltatás azokkal a PCT-bejelentésekkel kapcsolatban alkalmazható, amelyek az Egyesült Királyságban 2010. május 28-án vagy azt követően léptek a nemzeti szakaszba.

A bejelentőknek írásban kell kérniük az UKIPO-nál a gyorsított vizsgálatot, közölve, hogy bejelentésük pozitív IPRP-t kapott. További indokolásra nincs szükség.

Előnyös, ha a gyorsított vizsgálatot kapcsolatos levelezésben világosan feltüntetik, hogy ilyen vizsgálatról van szó, például jelezve: „URGENT – ACCELERATED PROCESSING REQUESTED”. Ez segít abban, hogy a kézhezvétel után a hivatal a lehető leggyorsabban biztosítsa a bejelentés eljutását az elővizsgálóhoz.

Egyiptom

Egy 2010. február 1-jén hatályba lépett miniszteri rendelet alapján az Egyiptomi Szabadalmi Hivatal három hónappal meghosszabbította a nemzetközi (PCT-) bejelentések nemzeti szakaszának megindítására vonatkozó határidőt. A hosszabbítást írásban, az okok megadásával kell kérni, és egyidejűleg le kell róni a hosszabbítási illetéket.

Elsőfokú Európai Bíróság

A) A spanyol *Laboratorios Diviser-Aquilea OTC SL* (Laboratorios) a vegyi és gyógyászati termékekre lajstromozott saját *CITRACAL* védjegye alapján felszólalt a *Bayer Healthcare LLC* (Bayer) ételkiegészítőkre vonatkozó *CITRACAL* védjegybejelentése ellen.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) helyt adott a felszólalásnak, megállapítva, hogy a két védjegy hasonló hangzású, és ugyanígy döntött a BPHH Fellebbezési Tanácsa is.

Ezután a Bayer az Elsőfokú Európai Bírósághoz (General Court, GC) fordult jogorvoslatért, arra hivatkozva, hogy a két védjegyet eltérő áruosztályokban használják. Az megállapította, hogy az áruk mindkét védjegy esetében vény nélkül kapható gyógyászati termékek voltak, amelyeket azonos csatornákon keresztül forgalmaznak. Ezért elutasította a Bayer fellebbezését.

B) A *REWE-Zentral* (REWE) 2004 novemberében különböző italokra lajstromoztatta a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál a *SOLFRUTTA* védjegyet, ami ellen felszólalt *Tomas Pascal Sanz* (Sanz) a szintén italokra lajstromoztatott saját *FRUTISOL* védjegye alapján. Sanz arra is hivatkozott, hogy a BPHH korábban elutasította a „fruti” és a „sol” elemeket tartalmazó védjegybejelentéseket.

A BPHH helyt adott a felszólalásnak, megállapítva, hogy a *SOLFRUTTA* védjegy hasonlít a *FRUTISOL* védjegyre, és nem állapítható meg különbség ott, ahol a védjegy alkotórészeit eltérő fonetikai hatás céljából felcserélik.

Az Elsőfokú Európai Bíróság megváltoztatta a BPHH döntését. A bíróság szerint annak ellenére, hogy a két védjegyben azonos elemek vannak, ha a védjegyek eltérőnek látszanak és hangzanak, akkor eltérőnek is minősülnek.

Európai Bíróság

A *Merck KGaA* (Merck) 2005 márciusában felszólalt a *Trubion Pharmaceuticals* (Trubion) által a *TRUBION* védjegy gyógyászati termékekre vonatkozó, 2004 februárjában benyújtott lajstromozási kérelme ellen, arra hivatkozva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy közvetlenül ütközik saját ábrás *BION* és *TRIBION HARMONIS* védjegyével.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal Felszólalási Osztálya elutasította a Merck *BION* védjegyre alapozott kifogását, és részben helyt adott annak az állításnak, hogy a *TRIBION*

HARMONIS védjegy ütközik a TRUBION védjeggyel, különös tekintettel a *tribion* és *tribion* szó hasonlóságára. A Merck fellebbezése után a BPHH Fellebbezési Tanácsának döntése megállapította, hogy a TRUBION védjegy nem hasonlít a TRIBION HARMONIS védjegyhez.

Az ügy végül az Európai Bírósághoz (European Court of Justice, ECJ) került, amely megállapította, hogy a kifogásolt két szóból álló védjegy „harmonis” tagja nem rendelkezik elegendő megkülönböztetőképeséggel ahhoz, hogy háttérbe szorítsa az első szó hasonlóságát. Így a védjegyek és a termékek hasonlósága folytán egyértelműen fennáll az összetévesztés veszélye. Ezért az ECJ elutasította a Trubion lajstromozási kérelmét.

Európai Szabadalmi Bíróság

A Strasbourgi Egyetem Szellemtulajdon-jogokkal foglalkozó Központja (CEIPI) 2010. április 16–17-én konferenciát rendezett „Egy Európai Szabadalmi Bíróság felé” címmel. A konferencián mintegy 300 küldött vett részt, és a két nyitó előadást Catherine Trautmann, korábbi francia művelődésügyi miniszter, valamint Alain Beretz, a CEIPI elnöke tartotta.

Itt előrebocsátjuk, hogy a tervezett „Európai Szabadalmi Bíróságot”, amelyet a továbbiakban ESZB-ként fogunk említeni, az angol szakirodalom *European and European Union Patent Court* (EEUPC) néven említi. Az alábbiakban az érdekesebb előadásokat ismertetjük.

Mme Trautmann leszögezte, hogy az Európai Uniónak szüksége van európai uniós (korábban közösségi) szabadalomra az Unió szociális és gazdasági fejlődésének előmozdítása és homogén európai uniós joggyakorlat kifejlesztése érdekében, és ezért fontos az ESZB létrehozása is. Hozzátette, hogy mintegy 35 évig tartó késlekedés után most komolyan remélhető az előrejutás.

Alain Beretz szerint a CEIPI-nek továbbra is vezető szerepet kell betöltenie a szellemi-tulajdon-védelmi kutatásban és ezen keresztül az innovációs fejlesztésben. Arra is rámutatott, hogy a CEIPI vezető szerepet játszhatna az ESZB bíráinak kiképzésében is.

Dr. Christophe Geiger, a CEIPI vezérigazgatója ismertette az európai uniós szabadalom engedélyezésére vonatkozó terv történetét, amely 1973-ban indult, és 1975-ben a Luxembourg-i Egyezményhez vezetett. Ez utóbbi azonban nem lépett hatályba, mert egyes tagországok nem ratifikálták. Az európai uniós szabadalom egyezményének tervezetét 2000-ben publikálták, és arról 2003-ban politikai egyetértés is született, de főleg a nyelvi kérdés miatt nem tudtak egyezsége jutni. 2007-ben a tagországok megegyeztek abban, hogy előrehaladásra van szükség: az Európai Szabadalmi Hivatalnak és az Európai Uniónak együtt kell működnie, és az európai uniós szabadalom elképzelhetetlen ESZB nélkül. 2009. december 4-én az Európai Tanács publikálta az európai uniós szabadalom és az ESZB első tervezetét. Az Európai Unió törvényeivel való összeegyeztethetőség kérdésében a Tanács az Európai Bírósághoz fordult, amelynek jelentését ennek az évnek a végére várják.

A további előadók az ESZB-vel kapcsolatos számos kérdést világítottak meg. Így érintették az elsőfokú bíróság helyi, regionális és központi székhelyeinek kérdését. Az elsőfokú központi bíróság tárgyalná a közvetlen, vagyis nem ellenkérelmen alapuló megvonási kérelmeket, de valamennyi elsőfokú bíróság tárgyalhatná egy ügy összes lehetséges szempontjait, így a bitorlást, az érvényességet, a kényszerengedélyeket stb.

Az ESZB az Európai Unió területéről választott jogi és műszaki bírók közösségével rendelkezik majd. Az egyik előadó, Axel Casalonga szerint ez a közösség teljes munkaidejű „jogi” bíróból és részmunkaidős műszaki bíróból állhatna. Az elsőfokú bíróság előtti ügyben egy fél kérheti műszaki bíró kijelölését, vagy pedig az ügyet át lehet helyezni a központi részleghez, ahol a háromtagú tanácsnak kötelezően tagja lesz egy műszaki bíró is. Bonyolultabb ügyekben a tanács tagjai között műszaki bírónak is kell lennie, függetlenül attól, hogy a tárgyalt ügy érvényességre, bitorlásra vagy mindkettőre vonatkozik.

Egy másik előadó azt javasolta, hogy az Európai Szabadalmi Hivatal Fellebbezési Tanácsainak tagjait is meg lehetne hívni az ESZB tanácsaiba, jóllehet az európai hivatali bírók nem bírászkodnak bitorlási ügyekben.

Kim Finnila, az Európai Szabadalmi Intézet elnöke rámutatott, hogy öt év átmeneti idő alatt a szabadalmi ügyeket az ESZB-nél vagy nemzeti bíróságoknál lehet majd intéztetni, ahol a fórum választásáról a bejelentő vagy a szabadalmas dönthet.

Vincenzo Scordamaglia, az Európai Tanács tiszteletbeli igazgatója megjegyezte, hogy az Európai Unió csatlakozni fog az Európai Szabadalmi Egyezményhez, amikor az európai szabadalom hatályba lép. Ezt követő öt éven belül az Európai Unió kívüli szerződő felek is csatlakozhatnak az ESZB-hez.

Egyes előadók kifejezésre juttatták azt a reményüket, hogy a jövőbeni rendszer valóban kevésbé költségessé fogja tenni a szabadalmi pereskedést Európában, és véget fog vetni a nemzeti bíróságok eltérő döntéseinek és gyakorlatának. A konferencia azonban azt a világos üzenetet is megfogalmazta, hogy a felhasználók azt várják az ESZB-től, hogy méltó lesz az Egyesült Királyság és Franciaország igen tapasztalt és hozzáértő bíróságainak magas színvonalához. Ehhez viszont arra van szükség, hogy minél előbb megkezdjék az ESZB jövőbeli bíróinak toborzását és kiképzését, ami elengedhetetlen ezen bíróság kellően magas szakértelmének biztosításához. Általánosan üdvözölték a bíróságon műszaki bírák jelenlétét.

Az Európai Bíróság uniós törvényekkel való összeférhetőségével kapcsolatos jelentésének kiadása után az Európai Tanács el fogja kezdeni a tárgyalásokat. Az várható, hogy 2011 második felében diplomáciai konferenciát fognak tartani. Az európai szabadalmak engedélyezését és az ESZB felállítását 2015-re vagy 2016-ra lehet várni. Az érdekelt felekkel való konzultációk mellett az Európai Tanács megvalósíthatósági tanulmányokat fog folytatni többek között gyakorló tanfolyamokkal, bírákkal, nyelvekkel és fordítókkal kapcsolatban.

A konferenciát követően Michel Vivant, a párizsi Politikai Tanulmányok Intézetének professzora összefoglaló jelentést készített a konferenciáról, és megállapította, hogy az egyrészről lelkesedést és reményt nyújtott, másrészről kételkedést azzal kapcsolatban, hogy több

mint 30 év sikertelen kísérletei után sikerül-e megalapítani egy egységes európai uniós szabadalmi rendszert, amely azonban valóban közelebb áll a megvalósításhoz, mint korábban bármikor.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) vizsgálati irányelveinek 2010. áprilisi kiadása különösen az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) szabályainak változásait tükrözi, amelyek 2010. április 1-jén léptek hatályba. Ezek közül a fontosabbak a következők.

– Az új 36. szabály szerint a megosztott bejelentéseket most az Elővizsgálati Osztály első közlésétől számított 24 hónapon belül kell benyújtani (önkéntes megosztás), vagy pedig 24 hónapon belül attól a naptól számítva, amelyen az Elővizsgálati Osztály első ízben támaszt kifogást az egységesség hiányával kapcsolatban.

– Az új 62a(1) szabály szerint az ESZH-nak fel kell szólítania a bejelentőt, hogy közölje: a független igénypontok közül melyiket kell kutatni abban az esetben, ha a bejelentés több független igénypontot tartalmaz ugyanabban az igénypont-kategóriában (termék, eljárás, készülék vagy alkalmazás).

– Az új 70a szabály szerint a bejelentőnek legkésőbb a vizsgálat kérelmezésekor, vagyis a kutatási jelentés publikálásától számított hat hónapon belül választ kell benyújtania a kibővített európai kutatási jelentésre (Extended European Search Report, EESR).

– Az új 161. szabály előírja, hogy a bejelentőnek közvetlenül az európai nemzeti szakasz megindítását követően, tehát a hivatal értesítésétől számított egy hónapon belül választ kell benyújtania az írott véleményre vagy – ha ilyet kapott – a nemzetközi elővizsgálati jelentésre.

Ezekon felül az irányelvek a Fellebbezési Tanácsok legújabb eseti joga alapján ki vannak egészítve a feltalálói tevékenység vizsgálatára vonatkozó útmutatással.

Egy jelentős további változás, hogy az irányelvek most lehetővé teszik az elővizsgálók számára, hogy a szokásos általános tudáson alapuló állításra támaszkodjanak, ami nem igényel megalapozást, hacsak kétségbe nem vonják (C-IV 11.2 irányelv).

Az is változás az új irányelvekben, hogy akár egy közvetett utalás vagy egy közvetlen felismerhető ösztönzés elegendő a feltalálói tevékenység hiányának a bizonyítására (C-IV 11.5.2 irányelv).

Az új irányelvek ingyen letölthetők az ESZH honlapjáról.

B) 2010. április 1-jén emelkedtek az Európai Szabadalmi Hivatal díjai.

A bejelentési illeték hagyományos úton, vagyis papíron benyújtott bejelentés esetén 190 EUR, míg az elektronikus benyújtás illetéke 105 EUR. A 35 oldalnál hosszabb leírások esetén a 36. és további oldalak után oldalanként 13 EUR díjat kell fizetni.

A 2005. július 1. előtt benyújtott bejelentések esetében a kutatási illeték 800 EUR, míg a 2005. július 1. után benyújtott bejelentések esetében 1105 EUR.

A nemzetközi kutatási illeték 1785 EUR, és a nemzetközi elővizsgálati illeték 1645 EUR, ha a bejelentést 2005. július 1. előtt nyújtották be, és 1480 EUR a 2005. július 1. után benyújtott bejelentések esetén. A 16. és további igénypontok után fizetendő illeték igénypontonként az 50. igénypontig 210 EUR, míg az 51. és további igénypontok után 525 EUR.

A megjelölési illeték az igénypontok számától függetlenül 525 EUR.

Az engedélyezési és kinyomtatási illeték 830 EUR.

A megújítási illeték a 3. évre 420 EUR, a 4. évre 525 EUR, az 5. évre 735 EUR, a 6. évre 945 EUR, a 7. évre 1050 EUR és a 8. évre 1115 EUR.

C) 2010. április 1-jei hatállyal módosították az Európai Szabadalmi Egyezmény 64. szakaszát. Ennek megfelelően a kutatási pótdíj befizetésének határidejét a korábbi 2–6 hétről két hónapra hosszabbították meg.

Európai uniós szabadalom

Az Európai Bizottság a hatékony európai kutatás és fejlesztés, valamint innovációs politika kifejlesztéséhez kulcskérdésnek tekinti az Európai Unióban érvényes egyetlen szabadalom és egyesített szabadalmi bíróság megalapítását. Ez tűnik ki abból a 2010 márciusában publikált hivatalos dokumentumból, amely az európai célkitűzéseket körvonalazza a következő tíz év növekedéséhez, és amely „Európai közlemény 2020-ra” („*Europe 2020*” *communication*) néven ismert. Ebben a dokumentumban az európai uniós (korábban közösségi) szabadalom és egy szakosodott szabadalmi bíróság, valamint a védjegyek és a szerzői jog kereteinek korszerűsítése és a szellemi tulajdon oltalmához a kis- és közepes vállalatok hozzáféréseinek általános megjavítása van megjelölve olyan célként, amelyen a közösségnek dolgoznia kell ahhoz, hogy elérhető legyen egy európai „innovációs unió”.

Elteltek az elv kinyilvánításától, az Európai Unió Tanácsa, vagyis az Európai Unió tagállamainak képviselői által alkotott tanács 2009. december 4-én tartott ülésén jelentős előrehaladás történt annak a tényleges keretnek a megalkotása terén, amely szükséges az európai uniós szabadalom létrehozásához. Ott ugyanis végül megegyezésre jutottak az európai uniós szabadalmi rendszer megalapítása terén. A megegyezés főbb pontjai a következők.

1. Javaslat az európai uniós szabadalom Európai Tanács általi szabályozására

A Tanácson belül politikai szinten éveken át tartó tárgyalás után a megegyezés azt jelenti, hogy az európai uniós szabadalmat körvonalazó szabályozás tervezetét most az Európai Parlament előtti megtárgyalásra lehet bocsátani. Meg kell azonban jegyezni, hogy a javaslat nem tartalmaz intézkedéseket a fordítás rendkívül fontos kérdéséről (azt egy külön rendeletben kívánják szabályozni, lásd alább).

2. Egyesített szabadalmi pereskedési rendszer

A Tanács javasolja egy „Európai és Uniós Szabadalmi Bíróság (ESZB) (European and EU Patent Court, EEUPC) felállítását egy olyan egyezmény segítségével, amelyet az Európai Unió tagállamai és azok az államok kötnek, amelyek tagjai az Európai Szabadalmi Egyezménynek, de nem tagjai az Európai Uniónak. Az ESZB egy Elsőfokú Bíróságból (Court of First Instance), egy Fellebbezési Bíróságból (Court of Appeal) és egy Iktató/Nyilvántató Részlegből (Registry) állna. Az Elsőfokú Bíróságnak lenne egy központi részlege (central division), és lennének helyi és regionális részlegei (local and regional divisions).

Bár a 2009. december 4-i megegyezést egyes európai lapok a közösségi szabadalomra vonatkozó „áttörésnek” minősítették, legalább két olyan fő szempont van, amely miatt azt nem tekinthetjük többnek, mint egy lépésnek egy olyan folyamatban, amely még semmiképpen sincs közel a befejezéshez.

Elsősorban hivatkozunk arra a tényre, hogy – miként fentebb is említettük – a megegyezés nem foglal magában a fordítással kapcsolatos intézkedéseket, és ez olyan kérdés, amely kedvezőtlenül befolyásolta már a korábbi kísérleteket is az európai uniós szabadalom megalkotása terén. A december 4-i megegyezés szerint e szabadalom fordítási kérdéseit külön szabályozás tárgyává kell tenni, amely az Európai Unió tagállamai részéről egyhangú jóváhagyást igényel. Ugyanis számos európai uniós tagállam ellene van minden olyan megegyezésnek, amely kizárná a megadott európai uniós szabadalmak kötelező fordítását saját hivatalos nyelvére. Rögzítették azonban azt is, hogy az európai uniós szabadalomra, illetve a fordításokra vonatkozó rendeleteknek egyszerre kell hatályba lépniük.

Egy második jelentős kérdés, hogy a javasolt egyesített szabadalmi pereskedési rendszer az Európai Bíróság (ECJ) szerint összeegyeztethető-e az Európai Uniót megalapozó Egyezményvel. Az ECJ erre vonatkozó döntése 2010 vége előtt várható. Az is kérdéses, hogy az ECJ nem fogja-e az európai uniós szabadalmi rendszer megalapítására vonatkozó megállapodás módosítását kívánni annak érdekében, hogy megmaradjon az ECJ felsőbbisége a EEUPC fölött.

Itt említjük meg, hogy a Strasbourgi Egyetem Szellemitulajdon-jogokkal foglalkozó Központja szervezésében 2010. április 16-án és 17-én Strasbourgban konferenciát tartottak az EEUPC tervezett rendszerének elemzésére és megvitatására. Erről részletesen a jelen cikk „Európai Szabadalmi Bíróság” pontjában számolunk be.

Fülöp-szigetek

A Fülöp-szigetek Legfelsőbb Bírósága 2010. március 3-án hozott döntést a *Coffee Partners Inc. (Coffee) v. San Francisco Coffee & Roastery Inc.* (San Francisco)-ügyben, megállapítva, hogy a SAN FRANCISCO COFFEE védjegy használatával a Coffee bitorolta a „San Francisco Coffee & Roastery Inc.” kereskedelmi nevet annak ellenére, hogy ez a név nem volt lajstro-

moztatva a Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál, és azt a San Francisco ténylegesen nem is használta.

A felek közötti vita 2001 júliusában kezdődött, amikor a San Francisco felismerte, hogy a Coffee „San Francisco Coffee” névvel kíván kávéüzletet nyitni. A San Francisco szerint az üzlet neve a fogyasztóközönség megtévesztését okozza, mert hasonlít a Kereskedelmi és Ipari Minisztériumnál 1995 júniusában bejegyeztetett névhez. A San Francisco kérte, hogy a Coffee szüntesse meg a San Francisco Coffee név használatát, és ezt követően bitorlási pert indított a Coffee ellen.

A Coffee 1999-ben a Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál kérte az ábrás SAN FRANCISCO COFFEE védjegy lajstromozását a 42. áruosztályban, majd 2000-ben a 35. áruosztályban, és azzal érvelt, hogy ezt a védjegyet nem lehet összetéveszteni a San Francisco Coffee & Roastery Inc. névvel.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a Coffee védjegye egyértelműen bitorolja a San Francisco nevét, mert a „San Francisco Coffee” szavak a kereskedelmi név domináns szavai. Emellett mind a Coffee, mind a San Francisco árusít kávé, ami növeli a fogyasztóközönség megtévesztésének valószínűségét a Coffee kávéüzleteiben árusított kávé forrásával kapcsolatban. A szellemitulajdon-védelmi törvény 165.2 szakasza világosan kimondja, hogy a kereskedelmi neveket oltalmazni kell a Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál való lajstromozás előtt vagy lajstromozás nélkül is minden törvénytelen cselekedettel szemben, ideértve a kereskedelmi név harmadik fél által való használatát akár védjegyként, akár kereskedelmi névként, mert mindkettő valószínűleg félrevezeti a közönséget. Emellett a Legfelsőbb Bíróság egy korábbi döntésében leszögezte, hogy egy kereskedelmi név bitorlásakor a névnek nem kell lajstromozva lennie, ha előzőleg a Fülöp-szigeteken használták a kereskedelemben.

A Legfelsőbb Bíróság azt is megállapította, hogy a San Francisco kizárólagos jogot szerzett a „San Francisco Coffee & Roastery Inc.” név használatára annak a Kereskedelmi és Ipari Minisztériumnál 1995-ben történt lajstromoztatása által, és ez a kizárólagos jog akkor is megilleti, ha a bitorlás időpontjában ezt a nevet ténylegesen nem használta.

Hollandia

A) 2010. április 1-jén az 1995. évi holland szabadalmi törvény számos módosítása lépett hatályba. Ezek közül a két legfontosabb a következő.

– A régi törvény szerint nem volt jogorvoslati lehetőség abban az esetben, ha egy bejelentő az első bejelentést követően elmulasztotta az egyéves uniós határidőt. Az új törvény szerint ilyenkor helyreállítási kérelmet lehet benyújtani, megadva az elsőbbségi időpont elmulasztásának okát.

– A régi törvény szerint a helyreállítási kérelmet (például ha az évdíjat nem fizették be még a türelmi időn belül sem) a szabadalom megszűnésének felfedezését követően a legkorábbi időn belül, de legkésőbb négy hónapon belül be kellett nyújtani. Az új törvény

szerint a kérelmet a szabadalom megszűnésének felfedezését követő két hónapon belül kell benyújtani, de mindenképpen az elmulasztott határidőtől számított egy éven belül.

B) A Hágai Bíróság 2010. április 7-én ideiglenes döntést hozott a *Mundipharma v. Sandoz*-ügyben, egyúttal érdekes megfontolásokat téve a „kinyilvánítatlan kizáró szakasz” (*undisclosed disclaimer*) kapcsán: mikor kell egy kizáró szakaszt ki nem nyilvánítottként tekinteni, és az adott ügyben van-e ilyen disclaimer.

Az ügy a Mundipharma WO 93/10765 (WO 765) számú nemzetközi szabadalmi bejelentése alapján 0722730 számmal (EP 730) engedélyezett európai szabadalomra vonatkozik, amelynek folyományaként a Mundipharma megkapta a Hollandiára érvényesített szabadalmat.

A Sandoz felszólalt az EP 730 ellen, azt állítva, hogy az abban levő disclaimer nincs kinyilvánítva a WO 765-ben, és ezért az EP 730 érvénytelen.

Az EP 730 szabályozott felszabadulási, fájdalomcsillapító oxikodon- vagy oxikodonsókészítményre vonatkozik, ahol a szabályozott felszabadulást egy ellenőrzött felszabadulási mátrix alapozza meg. Az EP 730 elleni felszólalási eljárásban a szabadalmat megváltoztatták, de fenntartották. Ezt a döntést mind a Mundipharma, mind a Sandoz megfellebbezte. A fellebbezés ügyében a döntést felfüggesztették, várva a döntést a Mundipharma segédkérelmeire.

A Mundipharma OxyContin néven fájdalomcsillapítót hozott forgalomba. A Sandoz a Gyógyszerkiértékelő Tanácstól (Medicines Evaluation Board, MEB) három engedélyt kapott a forgalomba hozatalra. A Sandoz a generikus termékek rövidített lajstromozási eljárását használta, és referenciakészítményként az OxyContint jelölte meg, azt állítva, hogy készítménye bioekvivalens az OxyContinnal.

A Mundipharma elemezte a Sandoz készítményeit, és azt állapította meg, hogy azok egy mátrixot tartalmaznak olyan oxikodon-hidroklorid részecskékkel, amelyek az EP 730 szerinti pH-független felszabadulási képet mutatják. A Mundipharma állítása szerint a Sandoz bitorolja szabadalmát, mert termékei annak oltalmi köre alá esnek. Ellenkérelmében a Sandoz az EP 730 megsemmisítését kérte, többek között egy ki nem nyilvánított disclaimerre vonatkozó hozzáadott anyag alapján.

A Sandoz azt állította, hogy a hozzáadott anyagra az „akrilgyanta mátrixtól eltérő” disclaimer vonatkozik, amely nem szerepelt a WO 765 bejelentésben, és ezért nem elégíti ki a ki nem nyilvánított disclaimerre vonatkozó azon követelményeket, amelyeket a Kibővített Fellebbezési Tanács G1/03 számú döntése határoz meg. Így az EP 730 sem elégíti ki a G1/03 szerinti követelményeket, aminek következtében az EP 730 1-es számú következtetése érvénytelen.

A bíróság szerint a G1/03 döntés olyan disclaimer megengedhetőségére vonatkozik, amelyek sem pozitív, sem negatív módon nincsenek kinyilvánítva az eredeti bejelentésben. A vizsgált esetben a Hágai Bíróság úgy gondolta, hogy a disclaimer olyan anyagot tartalmaz, amely szó szerint nem volt ugyan megtalálható a WO 765-ben, de abból egy átlagos tudású

szakember levezethette. Ezért a bíróság szerint a disclaimer nem volt kinyilvánítatlan, vagyis nem volt olyan, amilyenre a G1/03 döntés vonatkozik.

Sandoz azt is állította, hogy a disclaimernek műszaki jelentése van. Ezért a Hágai Bíróság azt is vizsgálta, hogy a disclaimer megváltoztatta-e a szabadalom műszaki jelentését, de erre a kérdésre nemleges választ adott, mert úgy találta, hogy a disclaimernek csupán jogi vonatkozása van: meggátolja a kettős szabadalmazást a WO 765-tel kapcsolatban, amely korábban már az EP 643-hoz vezetett, amelynek az EP 730 egy megosztott szabadalma. A disclaimer egy ellenőrzött felszabadulású mátrix kapcsán egy korlátozott vegyületcsoportra vonatkozik, így csupán megváltoztatja a szabadalom oltalmi körét, de nem változtatja meg annak műszaki jelentését.

A Sandoz egyéb megsemmisítési igényeit – feltalálói tevékenységre és újdonság hiányára alapozva – szintén megtagadta a bíróság, és végül megállapította, hogy a Sandoz 10 és 20 mg-os készítményei bitorolták a Mundipharma szabadalmát. Az 5 mg-os dózis nem bitorolta a szabadalmat, mert kívül esik az EP 730 oltalmi körén. A Hágai Bíróság a per fő tárgyában felfüggesztette a döntést, amíg a függő felszólalás ügyében döntést nem hoznak, és ideiglenes intézkedést rendelt el a Mundipharma javára.

India

A) Az iparpolitikai és fejlesztési miniszter bejelentette, hogy még ebben az évben mintegy 500 új elővizsgálatot fognak felvenni a szabadalmi hivatal munkájának hatékonyabbá tételére és a munkaterhek csökkentésére.

B) A Madrasi Felsőbíróság (Madras High Court, MHC) 2009. május 18-án megváltoztatta az alsófokú bíróság által a *Bajaj Auto* (Bajaj) keresete alapján 2008. február 16-án elrendelt ideiglenes intézkedést; az utóbbi a *TVS Motor Co-t* (TVS) eltiltotta két- és háromkerekű járműveinek gyártásától, ideértve TVS 125 cm³-es Flame motorbiciklijét is, amelyről a Bajaj azt állította, hogy bitorolja javított belső égésű motorokra 2005-ben engedélyezett, 195 904 számú szabadalmát.

Ezzel szemben a TVS azt állította, hogy a Bajaj szabadalma érvénytelen, mert kézenfekvő egy amerikai Honda-szabadalom ismeretében. Ezért a TVS a Bajaj szabadalmának a megsemmisítését kérte.

A bíróság hatályon kívül helyezte az ideiglenes intézkedést, és megállapította egyrészt, hogy a Bajaj szabadalma első pillantásra érvényesnek tűnik, másrészt, hogy a TVS és a Bajaj termékei különböznek, mert mindkettő rendelkezik bizonyos megkülönböztető jellemzőkkel. Ezért a felsőbíróság a bitorlási keresetet nem találta megalapozottnak. Döntése szerint a szabadalmazhatóság vitatott kérdéseit a TVS által benyújtott megsemmisítési eljárásban a szabadalmi törvény 64. szakasza alapján kell megoldani.

C) Az *Aveda Corporation* (Aveda) 1986-ban lajstromoztatta az AVEDA védjegyet szépségipari termékekre. A *Dabur India* (Dabur) 2009-ben hozta forgalomba szépségápolási

termékeit UVEDA védjeggyel. Az Aveda azt kérte a bíróságtól, hogy ideiglenes intézkedéssel tiltsa el a Daburt az UVEDA védjegy használatától.

A Delhi Felsőbíróság (Delhi High Court) 2010. január 14-én hozott döntésében megállapította, hogy bár – miként a felperes érvelt – az AVEDA és az UVEDA védjegy hasonló hangzású, a két fél eltérő piacokra szállítja termékeit, ezért az UVEDA védjegy Dabur általi használata nem befolyásolja az Aveda eladásait.

A bíróság elutasította az Aveda ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelmét, de arra utasította a Daburt, hogy a „Dabur” nevet az UVEDA névvel azonos nagysággal tüntesse fel termékein.

Izrael

A *Philip Morris Products* (PMP) forgalmaz egy Eve nevű cigarettát, és számos ilyen védjeggyel rendelkezik Izraelben. A bolgár *Atsionerno Droujestvo Bulgartabac Holding* (Atsionerno) az EVA nevet lajstromoztatta Izraelben cigarettákra, azonban a „v” betű helyén egy fekete szívvel. A PMP felszólalt e lajstromozás ellen, de az eljárásban egyik fél sem nyújtott be bizonyítékot.

Az Izraeli Szabadalmi és Védjegyhivatal alelnöke az alábbi hármas próbát alkalmazta:

- i) megjelenés és hangzás;
- ii) elosztási csatornák és fogyasztók; és
- iii) minden egyéb lényeges dolog.

Az alelnök döntésében arra következtetett, hogy a fenti második és harmadik megfontolás másodlagos a hangzás és a megjelenés mellett. Minthogy a cigarettát a pénztárnál rendelik, a védjegy kiejtése a fontos, nem pedig annak megjelenése. Emellett a megtámadott védjegy első magánhangzóját hosszú „é”-ként, míg a PMP védjegyének első magánhangzóját hosszú „i”-ként ejtik. Ebből az alelnök arra következtetett, hogy a védjegyek kiejtése eltérő, és ezért nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége.

A fentiek alapján a hivatal alelnöke engedélyezte a bolgár védjegy lajstromozását, és az Atsionerno javára költségeket is megítélt.

Japán

A) A japán Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróság megváltoztatta a Japán Szabadalmi Hivatal (JSZH) döntését, amellyel nem engedélyezte, hogy a felperes fellebbezzon.

Az ügy előzménye, hogy a felperes 1995 májusában szabadalmi bejelentést nyújtott be „áramköröket kapcsoló anyag” tárgyú találmányára. A hivatal tíz évvel később elutasította a bejelentést arra hivatkozva, hogy a találmány a japán szabadalmi törvény 29(2) szakasza alapján nélkülözi a feltalálói tevékenységet, mert egy átlagos tudású szakember a technika állásának ismeretében azt meg tudja valósítani. A Japán Szabadalmi Hivatal egyúttal meg-

tagadta a szabadalmas fellebbezési kérelmét. Ezt követően a felperes a Szellemitulajdon-védelmi Felsőbírósnál keresett jogorvoslatot.

2009. január 28-i döntésében a bíróság megváltoztatta a hivatal döntését, megállapítva, hogy a találmány feltalálói tevékenységen alapszik, mert az igényelt eljárás különbözik a technika állásától. Az áramköröket összekötő anyag egy ragasztókompozíció volt, és a találmány esetében alkalmazott F típusú fenoxigyanta kötőanyag az ismert megoldáshoz viszonyítva jelentősen megjavította a tapadóképességet. A bíróság szerint nem volt elvárható egy átlagos tudású szakembertől, hogy egy áramkörök összekötésére szolgáló anyagnál kisebb hőállóságú, F típusú fenoxigyantát használjon a tapadási tulajdonságok megjavítására. Ezért engedélyezni kell, hogy a szabadalmas fellebbezzon.

B) A Szellemitulajdon-védelmi Felsőbírósnak 2009. május 29-én megváltoztatta a Japán Szabadalmi Hivatal döntését, amellyel elutasította a *Takeda Pharmaceutical Co Ltd* (Takeda) kérelmét egy szabadalma oltalmi idejének meghosszabbítására.

A Takeda 2005. december 16-án a hivatalnál kérelmet nyújtott be 3 677 156 számú, gyógyszer tárgyú szabadalma oltalmi idejének meghosszabbítására, arra hivatkozva, hogy 2005. szeptember 30-án a szabadalom tárgyát képező morfin-hidrokloridra „Parcif-Capsule 30mg” kereskedelmi nevű termékként a gyógyszer törvény alapján forgalmazási engedélyt kapott.

A hivatali elővizsgáló 2006. augusztus 9-én elutasította a Takeda kérelmét, amely ezért 2006. szeptember 20-án szóbeli meghallgatást kért. Ezt követően az Japán Szabadalmi Hivatal 2008. október 21-én adott ki döntést, amelyben megerősítette az eredeti határozatot, és elutasította a szabadalmas meghallgatás iránti kérelmét, arra hivatkozva, hogy azonos hatóanyagra, vagyis morfin-hidrokloridra vonatkozó szabadalom esetén korábban már adtak ki oltalmiidő-hosszabbítási engedélyt, ahol csupán a dózis megjelölése volt eltérő.

E döntés ellen a szabadalmas fellebbezést nyújtott be a felsőbírósnál, amely 2009. május 29-i döntésével megváltoztatta a hivatali döntést, megállapítva, hogy a hivatal helytelenül értelmezte a szabadalmi törvény vonatkozó 67-3 és 68-2 szakaszát, mert a benyújtott kérelem szerinti gyógyszerhasználat paraméterei – dózis, adagolási mód – eltérnek a korábbi hosszabbítási engedélyben megadottaktól.

Kanada

A) 2010. március 1-jétől kezdve Kanadában az elővizsgáló végzéseinek megválaszolására függő védjegy- és ipariminta-bejelentési ügyekben csak egyetlen alkalommal engedélyeznek hat hónapos hosszabbítást, ha csak nincsenek olyan körülmények, amelyek a bejelentő hatáskörén kívül esnek, vagy amelyek egyébként kivételesek, és így indokolnak egy további hosszabbítást.

B) A *Procter & Gamble Inc.* (Procter) v. *Colgate-Palmolive Canada Inc.* (Colgate)-ügyben a Kanadai Szövetségi Bíróság (Canada's Federal Court, CFC) elutasította a Procter felszólását a Colgate háromszínű fogpépből álló védjegy-lajstromozási kérelme ellen.

A felszólalás egy 1994-ben benyújtott, csíkos fogpépmintára vonatkozó védjegybejelentés Kanadában tervezett használata ellen irányult. A védjegy rajza színes csíkokból álló fogpasztát mutatott, ahol a felső csík zöld, a középső csík fehér, és az alsó csík kék volt.

A Procter hat felszólalási okot sorolt fel, amelyek mindegyikét elutasította a hivatal Védjegy-felszólalási Tanácsa. Különös figyelmet érdemelnek azok a felszólalási okok, amelyekkel kapcsolatban a Procter azt állította, hogy a fogpép mintája valójában egyáltalán nem volt védjegynek tekinthető. A Tanács ezeket az okokat is elutasította, mert azokat nem alapozta meg a védjegy törvény 38(2)(b) szakasza. A Védjegy-felszólalási Tanács mindegyik elutasítást indokolta is.

Ezt követően a Procter a Kanadai Szövetségi Bíróságnál nyújtott be fellebbezést. Boivin bíró helybenhagyta a fenti megállapításokat, de néhány érdekes megjegyzést is fűzött azokhoz.

A felszólalás egyik alapja az az állítás volt, hogy a fogpép csupán díszítési célokat szolgál. Korábbi döntések megállapították, hogy védjegyként nem lajstromozhatók az olyan jelek, amelyeket csupán díszítési célból alkalmaznak. Egy későbbi, az *Adidas (Canada) Ltd v. Colins Inc.*-döntésben szakértői bizonyítás alapján elutasítottak egy ruházati cikkeken alkalmazott csíkokra vonatkozó védjegyet azzal az indokolással, hogy a csíkok vonzóbbá teszik az öltözetet. Ennek az érvelésnek a megfontolásakor a tanács esetjogot is figyelembe vett, amely megállapította, hogy minden védjegynek van bizonyos mértékig díszítő eleme is. A Védjegy-felszólalási Tanács döntése szerint a Procter nem elégítette ki a bizonyítás rá háruló terhét azzal kapcsolatban, hogy a védjegy díszítő természetű volt.

Boivin bíró egyetértett a tanácsnak azzal a megállapításával, hogy az Adidas-ügyben a csíkok a ruházatot vonzóbbá teszik és soványító hatást gyakorolnak. A Colgate olyan, eskü alatti nyilatkozatot nyújtott be, amelyben azt állította, hogy a fogpaszta csíkozása semmilyen célt nem szolgált, és a színezést önkényesen választották. A Procter nem ajánlott fel szakértői bizonyítást ennek az állításnak a megdöntésére, és a Colgate tanújának nem tett fel keresztkérdéseket.

A felszólalásnak a megkülönböztetőképesség hiányára vonatkozó állításával kapcsolatban a Procter megjegyezte, hogy a fogpépminta a fogpépiparban legáltalánosabban használt három színt foglalja magában, és hogy a csíkos fogpépeket, amilyen az Aquafresh, már 1984 óta árusítják. Boivin bíró úgy találta, hogy nem nyújtottak be bizonyítékot arra nézve, hogy egy másik vállalat ugyanilyen megjelenésű és csíkozású fogpépet használt, és így nem volt arra vonatkozó bizonyíték, hogy a mintázat nem szolgálhatott a Colgate fogpasztájának a megkülönböztetésére.

Kína

Kína és Tajvan tárgyalói 2010. július 13-án egyezményt írtak alá a szellemi tulajdon védelméről. Ennek értelmében Kína és Tajvan növelni fogja az információcserét és az együttműködést, hogy előmozdítsák a szabadalmakra, a védjegyekre, a szerzői jogokra és a növényfajtákra

vonatkozó jogok oltalmát. A megbeszélést a kínai Tajvani Szorosokon Keresztüli Viszonyok Társasága (Association for Relations Across the Taiwan Straits, ARATS) és a tajvani Szorosok Cserealapítvány (Straits Exchange Foundation, SEF) folytatta. Ez a két intézmény mindkét oldalról fel volt hatalmazva arra, hogy a szoroson átnyúló ügyekről tárgyaljon.

Az egyezmény célja, hogy hosszú távú gyakorlatot alakítson ki az online kalózkodás, a szabadalombitolás és a megelőző védjegylajstromozás ellen – közölte a július 14-i sajtókonferencián Chen Yunlin, az ARATS elnöke.

A két fél megegyezett abban, hogy védik mindkét oldal bejelentőinek az elsőbbségi jogait a szabadalmak, védjegyek és növényfajták első benyújtási napja alapján. A felek abban is megegyeztek, hogy összhangba hozzák erőfeszítéseiket a jól ismert védjegyek oltalmazása, a kalózkodás letörése és a mezőgazdasági termékek hamis megjelölésének megakadályozása céljából.

A megegyezés szerint a két ország szervezni fog szellemi tulajdon-védelmi szemináriumokat, látogatásokat és oktatási programokat.

A felek azt várják az egyezménytől, hogy az elő fogja mozdítani az együttműködést a szoroson túlnyúló szellemi tulajdon-védelmi viták megoldásában.

Luxemburg

Luxemburg kormánya 2010. április 29-én letétbe helyezte a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás célból történő letétbehelyezésének nemzetközi elismerésére létrejött Budapesti Szerződés csatlakozási okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi szerződés Luxemburg-ra nézve 2010. július 29-én lépett hatályba.

Mexikó

2010 áprilisában a mexikói kongresszus jóváhagyta a szabadalmi törvény kapcsán betervezett módosításokat. Azokat az elnöki hivatalnak még jóvá kell hagynia, és publikálni is kell a hivatalos közlönyben. A főbb változtatásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

a) A szabadalmazhatóság egyik követelménye volt az ipari alkalmazhatóság. Ezt most úgy módosították, hogy bizonyítani kell a találmány felhasználhatóságát, és azt teljes mértékben alá kell támasztani a bejelentés leírásában.

b) A szabadalmi bejelentés publikálását követő hat hónapon belül a találmány szabadalmazhatóságára vonatkozó tájékoztatást nyújthat be bárki a Mexikói Szabadalmi Hivatalnál, amit az elővizsgáló tetszése szerint vehet figyelembe. Az ilyen beadvány nem függeszti fel a bejelentési eljárást.

c) Egy szabadalom engedélyezése után bárki tájékoztathatja a hivatalt érvénytelenségi okokról. A hivatal az ilyen tájékoztatás alapján tetszése szerint kezdeményezhet hivatalból törlési eljárást.

Németország

Az Adam Opel GmbH (Opel) bitorlási pert indított az Autec Ag (Autec) ellen, mert egyik modelljének a kisméretű másán az ő híres logóját használta, és emiatt a vásárlóközönség azt hiheti, hogy a védjegytulajdonos, vagyis az Opel felhatalmazta az Autecet védjegyének használatára.

A Körzeti Bíróság az Elsőfokú Európai Bírósághoz (General Court, GC) utalta a kérdést, amely azonban visszaküldte az ügyet a német bíróságnak. Az utóbbi úgy döntött, hogy nem történt bitorlás, mert valószínűtlen feltételezni, hogy a vásárlóközönség bármilyen kereskedelmi összefüggést feltételezne a két cég között.

Az Opel a Szövetségi Legfelsőbb Bírósághoz nyújtott be fellebbezést, amely azonban fenntartotta az alsófokú bíróság döntését, és megerősítette, hogy az Opel védjegyének használata a játékmockeleken nem vezet a vásárlók megtévesztésére.

Oroszország

A német *Daimler AG* (Daimler) használat hiányára hivatkozva törlési keresetet nyújtott be a 2003. március 6-án egy jelentéktelen cég által 272 644 számmal lajstromoztatott MAIBACH védjegy ellen.

Oroszországban csak érdekelt személy kérheti egy védjegy törlését. Törlési keresetében a Daimler arra hivatkozott, hogy saját MAYBACH védjegye számos országban van lajstromozva a 7. áruosztályban, és ő (Daimler) gyárt is gépkocsikat. Ezzel szemben az orosz védjegytulajdonos egyáltalán nem gyárt gépkocsikat, sőt még kerékpárokat sem.

A Szabadalmi Viták Tanácsa előírászerűen értesítéseket küldött a védjegytulajdonosnak, aki azonban a 2010. március 10-re kitűzött tárgyaláson nem jelent meg. Így a tanács a Daimler javára döntött, és törölte a MAIBACH védjegyet.

Románia

2010. május 9-én Romániában módosított védjegy törvény lépett hatályba, amelynek főbb rendelkezéseit az alábbiakban foglaljuk össze.

A legfontosabb változás, hogy a Román Találmányi és Védjegy hivatal a korábbi törvénytől eltérően a viszonylagos lajstromozást kizáró okokat csak akkor vizsgálja, ha egy érdekelt harmadik fél felszólalást nyújt be a védjegy lajstromozása ellen a védjegy elektronikus publikálásától számított két hónapon belül. A törvény nem definiálja az „elektronikus publikálás” kifejezést, de a jelenlegi hivatali gyakorlat alapján úgy tűnik, hogy ez a bejelentésnek a hivatalos honlapon történő, online publikálására vonatkozik.

Az új törvény harmadik felek számára lehetővé teszi feltétlen lajstromozást kizáró okok vonatkozásában megjegyzések benyújtását a védjegy lajstromozásától számított két hónapon belül.

Eltérően a korábbi védjegytróvénytól, az új törvény lehetővé teszi, hogy a bejelentők külön illeték ellenében kérjék bejelentésük gyorsított vizsgálatát.

Az új törvény szerint azok a korábbi jogok, amelyekre felszólalás vagy törlési eljárás alkalmazható, a következők.

– Közösségi védjegyek, amelyeket eltérő árukra/termékekre lajstromoztak, és amelyek az EU-ban hírnévre tettek szert. Az ilyen közösségi védjegyek használata esetén a későbbi védjegy tulajdonosa jogtalan előnyt szerezne a közösségi védjegyek megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből.

– Eltérő termékekre Romániában lajstromozott korábbi védjegyek, amelyek Romániában hírnévre tettek szert, és a későbbi védjegy használata révén annak tulajdonosa jogtalan hasznot szerezne a közösségi védjegy megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből. A korábbi törvényben hasonló rendelkezés vonatkozott a „híres védjegyekre”.

A korábbi jogok három új típusát vezették be.

– A kereskedelmi tevékenységben használt lajstromozatlan védjegyek vagy egyéb jelek, amelyeket a későbbi védjegy bejelentési napja előtt szereztek, ha ez a lajstromozatlan védjegy vagy jel a tulajdonos számára a későbbi védjegy használatának megtiltására vonatkozó jogot nyújt.

– Védjegyek, amelyek a későbbi védjegy benyújtásának napján már lejártak: az utóbbi tíz évben lejárt kollektív védjegy vagy bizonylati védjegy, vagy az elmúlt két évben lejárt egyéni védjegy.

– Védjegyek, amelyeket a későbbi védjegy benyújtásának napján egy külföldi országban használtak és még mindig használnak, ahol a későbbi védjegyet össze lehetne téveszteni a korábbival, és a későbbi védjegy lajstromozása rosszhiszeműen történt.

Az új törvény a védjegyek használatával kapcsolatban is új követelményeket támaszt:

– eltérően a korábbi törvénytől, nincs lehetőség egy későbbi védjegy törlésének kérelmezésére egy korábbi védjeggyel való ütközés alapján, ha a korábbi védjegyet nem használják;

– olyan védjegy törlése kérhető, amelyet nem használtak öt egymást követő éven keresztül; ez az időtartam abban az időpontban kezdődik, amikor a védjegyet bevezették a nemzeti lajstromba.

Spanyolország

A Barcelonai Fellebbezési Bíróság 2010. március 29-én hozott döntése helybenhagyta az alsófokú bíróság döntését, amely megállapította, hogy az *Euroestanco y Eurobebidas, SA* (Euroestanco) bitorolta a *Flamagas, SA* (Flamagas) háromdimenziós védjegyét, amely a CLIPPER öngyújtó alakjára vonatkozik. A bíróság egyúttal elutasította az Euroestanco érvénytelenítési kérelmét, amelyet a Flamagas védjegye ellen nyújtott be.

Ez a döntés azért érdekes, mert amellett, hogy felülvizsgálja az Európai Bíróság (ECJ) esetjogát a megtévesztés valószínűségével és más védjegyek hírnevének tisztességtelen ki-

használásával kapcsolatban, elemez néhány okot, amelyre hivatkozva elutasítja egy háromdimenziós alak védjegyként való lajstromozását.

A döntés előzménye, hogy a Flamagas bitorlásért beperelte az Euroestanco-t és a *Distribuidora de Encededores de Barcelona, SL-t* (Distribuidora) a saját CLIPPER öngyűjtője alakjára vonatkozó háromdimenziós védjegy bitorlásáért azt követően, hogy mind az Euroestanco, mind a Distribuidora RASTA néven hasonló öngyűjtőket hozott forgalomba.

A Flamagas a védjegytvörvény 34.2(b) cikkére alapozta bitorlási igényét, azt állítva, hogy saját háromdimenziós védjegyével kapcsolatban az alperesek RASTA öngyűjtői megtévesztés valószínűségét idézték elő. Hivatkozott továbbá a védjegytvörvény 34.2(c) cikkére, azt állítva, hogy termékeikkel az alperesek tisztességtelen előnyre tettek szert az ő (Flamagas) háromdimenziós védjegyének hírnevéből, és egyúttal rongálták a védjegy jól ismert megkülönböztető jellegét. A bitorlási per megindítása mellett a Flamagas az alperesek ellen tisztességtelen versenybe ütköző cselekmények miatt is pert indított, mert öngyűjtőiket olyan tálcán mutatták be, amely tisztességtelen utánzatát képezte a Flamagas által hasonló célra használt tálcáknak, és olyan csomagolást használtak, amely megtévesztően hasonlított a Flamagas által hasonló céllal használtra.

A tárgyaláson a Distribuidora nem jelent meg, és ezért a bíróság elmarasztalta. Az Euroestanco a Flamagas háromdimenziós védjegyének érvénytelenségével érvelt, amit a védjegytvörvény 5.1(e) cikkére alapozott azt állítva, hogy a Flamagas háromdimenziós védjegye kizárólag olyan alakból áll, amely (i) lényeges értéket ad az áruknak, és (ii) szükséges a műszaki eredmény eléréséhez. Emellett az Euroestanco azzal is érvelt, hogy a védjegyet azért is érvénytelennek kell nyilvánítani, mert a kérdéses alakot korábban egy lajstromozott ipari mintával védték, amelynek az oltalmi ideje már lejárt.

A 3. számú Barcelonai Kereskedelmi Bíróság jóváhagyta a Flamagas tisztességtelen versenyre alapozott igényét az alperesek által használt tálcákkal és a termékek megtévesztő csomagolásával kapcsolatban, de elutasította a védjegybitorlási keresetet, és ehelyett jóváhagyta az Euroestanco érvénytelenségre vonatkozó állításait. Úgy találta, hogy a háromdimenziós védjegy nélkülözötte a megkülönböztető jelleget, és megállapította, hogy „az azt az alakot testesíti meg, amely tárgya volt a lejárt ipari mintának”, és hogy „nem lehet védjegyként lajstromozni egy olyan műszaki megoldást, amely nyilvánosan ismert”.

A Flamagas megfellebbezte a döntést védjegye érvényességével és bitorlásával kapcsolatban.

A Barcelonai Fellebbezési Bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést, a védjegytvörvény 34.2(b) és (c) cikke alapján elutasítva az Euroestanco érvénytelenségre vonatkozó állítását, és fenntartva a bitorlásra vonatkozó igényt.

A bíróság a következő érveléssel utasította el az érvénytelenségre vonatkozó állítást.

– Az elsőfokú döntés nem volt helytálló, amikor megállapította, hogy a háromdimenziós védjegy nélkülözötte a megkülönböztető jelleget, amivel az alperes nem érvelt. A benyújtott bizonyíték alapján a háromdimenziós jel teljes mértékben disztinktív, nem csupán azért, mert eltérő jellemzői vannak, amelyek az öngyűjtő külső megjelenését sajátossá teszik, ha-

nem azért is, mert olyan általános benyomást kelt, amely lehetővé teszi, hogy a lajstromozott alak elrendezést meg lehessen különböztetni a szokásosan használt öngyújtókétól.

– Az a tény, hogy a kérdéses alakot korábban egy lejárt ipari mintával védték, nem akadályozza meg, hogy egy érvényes háromdimenziós védjegyet képezhessen, feltéve, hogy kielégíti a védjegytvény követelményeit, és megkülönbözteti az általa azonosított termékek üzleti eredetét.

– Egy sajátos háromdimenziós alak a védjegytvény 5.1(e) cikke alapján nem ad olyan lényeges értéket az öngyújtónak, amivel meggátolná, hogy összekapcsolják üzleti eredetével. Emellett nem képez a vásárlás szempontjából döntő tényezőt.

Az érvénytelenségre vonatkozó állítások elutasítása után a fellebbezési bíróság kinyilvánította, hogy az alperesek bitorolták a Flamagas védjegyet annak következtében, hogy fennállt az összetévesztés valószínűsége a RASTA termék és az említett védjegy között. Minthogy a termékek azonosak voltak, és az öngyújtók alakja nagyon hasonló volt, fennállt annak a kockázata, hogy a fogyasztókat arra a téves hiedelemre lehet vezetni, hogy a hasonlóság a két vállalat közötti gazdasági vagy jogi megegyezés következménye.

A védjegybitorlás elismerése mellett a Barcelonai Fellebbezési Bíróság elismerte a Flamagas arra irányuló jogát, hogy az alperesektől kártérítést igényelhessen a bitorlás miatti veszteség, a haszonban bekövetkezett veszteség és a presztízsveszteség miatti erkölcsi kár alapján.

Szabadalmi Együtműködési Szerződés

A Szabadalmi Együtműködési Szerződés (PCT) uniójának 2009 szeptemberében tartott közgyűlésén több PCT-szabály módosítását fogadták el. Ezek közül a gyakorlatban legfontosabbnak látszik a 46.5 és a 66.8 szabály módosítása, amely szerint a bejelentő a leírás, az igénypontok és a rajzok módosításakor köteles megadni, hogy a módosítások az eredetileg benyújtott bejelentés melyik részén alapulnak.

Az új szabályok 2010. július 1-jén léptek hatályba.

Tajvan

A *Japanese Fujitsu Co., Ltd.* (Fujitsu) a Tajvani Szellemtulajdon-védelmi Hivatalnál lajstromoztatta a NOCRIA védjegyet a 11. áruosztályban. Ez ellen felszólalt a *Finnish Nokia Corporation* (Nokia), híres NOKIA védjegyre hivatkozva. A hivatal elutasította a felszólalást, és a határozatot helybenhagyta a Gazdasági Minisztérium Fellebbezési Tanácsa is.

Ezután a Fujitsu a Tajvani Szellemtulajdon-védelmi Bírósághoz fordult, amely végül megváltoztatta a két előző döntést, és az alábbi indokok alapján megvonta a lajstromozott NOCRIA védjegyet.

Bár a két védjegy kiejtése eltérő, mindkettő tartalmaz N, O, I és A betűt. A két védjegyet eltérő üzleti csatornákon használják. A NOCRIA védjegyet eredményesen lajstromoztatták

ugyan Japánban, Thaiföldön, Ausztráliában, Svájcban, Norvégiában és a BPHH-nál, de a bíróságnak az ügyet függetlenül kell elbírálnia, saját vizsgálati irányelvei szerint, amelyek eltérhetnek egyéb országok joggyakorlatától. A két fél által benyújtott bizonyítékok szerint arra lehet következtetni, hogy az általános fogyasztók 2006 júniusában, vagyis a tajvani lajstromozást követően szerezhettek először tudomást a NOCRIA védjegyről. Emellett egyik bizonyíték sem támasztja alá azt, hogy a két védjegy együtt létezett akkor, amikor a NOCRIA védjegyet először fogadták el hivatalosan lajstromozásra. Mindkét védjegy megjelenése hasonló, és a légkondicionáló termékek vonatkozásában közös árukra vonatkoznak. Ezért a NOCRIA védjegy használata megtevesztheti az általános fogyasztókat a termék eredetével és üzleti vonatkozásaival kapcsolatban.

Thaiföld

Egy bejelentő a megfelelő USA-beli szabadalmi bejelentés elsőbbségének igénylésével szabadalmi bejelentést nyújtott be a Thaiföldi Szabadalmi Hivatalnál, amely azonban elutasította azt arra hivatkozva, hogy annak tárgya nem volt új, mert a thaiföldi bejelentés benyújtásának napja előtt az USA-ban szabadalmaztatták, és így a thaiföldi szabadalmi törvény 6. szakasza alapján az amerikai szabadalmat a technika állásához tartozónak kell tekinteni.

A bejelentő a Szabadalmi Tanácsnál fellebbezést nyújtott be, azzal érvelve, hogy a thaiföldi bejelentés USA-beli elsőbbségét a megfelelő USA-beli bejelentés benyújtásának napjától számított 12 hónapon belül igényelte. Ennek következtében a szabadalmi törvény 19. szakasza alapján az USA-beli bejelentés benyújtásának napját kell a thaiföldi bejelentés napjának tekinteni. A bejelentő arra is rámutatott, hogy a 19. szakaszt azért iktatták be a thaiföldi szabadalmi törvénybe, hogy azt összhangba hozzák a TRIPS-megállapodás és a Párizsi Unió Egyezmény előírásaival.

A Szabadalmi Tanács helyt adott a bejelentő fellebbezésének, és elrendelte a bejelentés további vizsgálatát. Döntését azzal indokolta, hogy a thaiföldi bejelentést a megfelelő USA-beli bejelentés benyújtásának napjától számított 12 hónapon belül nyújtották be, és így az USA-beli bejelentés elsőbbségi időpontja a thaiföldi bejelentés benyújtási napja. Ezért a szabadalmi törvény 6. szakasza miatt a találmány nem veszítette el újdonságát.